

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 11Co/22/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6722205070
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Danica Kočičková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2023:6722205070.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Danice Kočičkovej a sudcov JUDr. Renáty Deákovej a JUDr. Jozefa Zlochu ako členov senátu, v právnej veci žalobkyne: A. F., rod. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom L. XX, XXX XX L., občianka SR, zastúpená JUDr. Michalom Vlkolinským, advokátom, so sídlom Námestie SNP 87/8, 960 01 Zvolen, proti žalovanej: U. F., rod. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom L. XX, XXX XX L., občianka SR, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní žalobkyne proti uzneseniu Okresného súdu Zvolen č. k. 19C/78/2022-17 zo dňa 12. decembra 2022, takto

rozhodol:

- I. Uznesenie okresného súdu **m e n í** tak, že nariaďuje neodkladné opatrenie, ktorým žalovanej ukladá povinnosť strpieť uloženie čerpadla žalobkyne do studne a čerpanie vody žalobkyňou zo studne postavenej na pozemku vo vlastníctve žalovanej zapísanom ako parcela registra „C“ č. XXX o výmere 422 m² na Liste vlastníctva č. XXX, vedenom Okresným úradom Zvolen, odbor katastrálny pre k. ú. L., obec L., okres B., a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej.
- II. Žalobkyni ukladá povinnosť v lehote 30 dní od nadobudnutia právoplatnosti tohto uznesenia podať na Okresnom súde Zvolen žalobu o určenie vecných práv ku studni postavenej na pozemku vo vlastníctve žalovanej zapísanom ako parcela registra „C“ č. XXX o výmere 422 m² na Liste vlastníctva č. XXX, vedenom Okresným úradom Zvolen, odbor katastrálny pre k. ú. L., obec L., okres B..
- III. Žiadna zo strán sporu nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Odvolaním napadnutým uznesením okresný súd návrh žalobkyne na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol (výrok I.). O trovách konania okresný súd rozhodol podľa ust. § 255 ods. 1 a ust. § 262 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z., Civilného sporového poriadku (ďalej v texte len „CSP“) tak, že žalovanej právo na náhradu trov konania nepriznáva (výrok II.).

1.1 V odôvodnení predmetného uznesenia okresný súd uviedol, že mu bol doručený návrh žalobkyne na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by súd žalovanej uložil, aby ako výlučná vlastníčka pozemku evidovaného Okresným úradom Zvolen, katastrálnym odborom, pre okres Zvolen, obec L., katastrálne územie Bacúrov na LV č. XXX ako parcela registra „C“ č. XXX o výmere 422m², druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie (ďalej len „pozemok žalovanej“), bola povinná strpieť uloženie čerpadla do studne a čerpanie vody zo studne žalobkyňou. Žalobkyňa svoj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnila tým, že je vlastníčkou vedľajšej nehnuteľnosti, kde býva spolu so svojou dcérou, ktorá sa o ňu stará, nakoľko je imobilná a vyžaduje celodennú starostlivosť. Žalovaná listom zo dňa 17. novembra 2022 žalobkyni oznámila, že viac jej neumožní čerpanie vody zo studne nachádzajúcej sa na pozemku žalovanej z dôvodu nedostatku vody v studni. Žalobkyňa v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia uviedla, že na pozemku žalovanej sa nachádza spoločná studňa, z ktorej čerpajú vodu tak žalobkyňa ako aj žalovaná, pričom tento stav existoval už v čase ich právnych predchodcov. Žalobkyňa

v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia ďalej uviedla, že v obci a nenachádza verejný vodovod, z ktorého by sa mohla napojiť na odber pitnej alebo aspoň úžitkovej vody. Vodu nevyhnutne potrebuje na zabezpečenie aspoň minimálneho hygienického štandardu ako ležiaca, imobilná osoba odkázaná na starostlivosť svojej dcéry. Žalobkyňa navrhla, aby súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým by natrvalo upravil pomery medzi stranami sporu, pričom uviedla, že potreba nariadenia neodkladného opatrenia je naliehavá a je splnený predpoklad pre nariadenie neodkladného opatrenia. Nariadením neodkladného opatrenia sa žalobkyňa domáhala uloženia povinnosti žalovanej strpieť uloženie čerpadla do studne a čerpanie vody zo studne žalobkyňou, ktorá studňa je umiestnená na pozemku žalovanej, nakoľko zabezpečenie vody je základným predpokladom pre vedenie dôstojného života a na strane žalovanej absentuje legitímny a legálny dôvod obmedzenia čerpania vody z predmetnej studne žalobkyňou.

1.2 Okresný súd v odôvodnení odvolaním napadnutého uznesenia poukázal na ust. § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, § 326 ods. 1, § 329 ods. 1 a § 336 ods. 1 CSP a uviedol, že základným zmyslom neodkladného opatrenia je ochrana toho, kto o jeho vydanie žiada, pričom musia byť rešpektované ústavné pravidlá ochrany aj toho, voči komu neodkladné opatrenie smeruje. Ochrana toho, kto navrhuje neodkladné opatrenie nariadiť nemôže dosiahnuť takú mieru, aby znemožnila ochranu oprávnených záujmov druhej strany. Nariadenie neodkladného opatrenia je tak možné iba na návrh a za splnenia ústavných, resp. zákonných predpokladov. Pomery, ktoré majú byť neodkladným opatrením upravené, musia mať vždy povahu právnych vzťahov. Regulácia faktických pomerov je z povahy veci vylúčená.

1.3 Okresný súd v odôvodnení odvolaním napadnutého uznesenia ďalej uviedol, že Civilný sporový poriadok výslovne neukladá žalobcovi povinnosť označiť, resp. predložiť určité dôkazy vo vzťahu k vlastným skutkovým tvrdeniam, avšak listinné dôkazy majú pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia osobitný význam, keďže súd nevykonáva plnohodnotné dokazovanie a rozhoduje spravidla bez pojednávania a bez výsluchu strán (§ 329 ods. 1 CSP). Dokazovanie má tak v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia povahu osvedčovania, čím súd zisťuje najvýznamnejšie relevantné skutočnosti. V prípade ak sa tvrdené skutočnosti žalobcovi podarí súdu osvedčiť (budú spĺňať atribút vysokej pravdepodobnosti), bude z nich vychádzať, následkom čoho je nariadenie požadovaného neodkladného opatrenia. V uvedenej súvislosti poukázal okresný súd na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6MCdo/5/2012, kde najvyšší súd uviedol, že: „Právna úprava síce výslovne neupravuje, ako má súd postupovať pri zisťovaní skutkového základu pre nariadenie predbežného opatrenia (za súčasnej právnej úpravy neodkladného opatrenia), avšak ust. § 75 ods. 6 OSP (§ 329 ods. 1 CSP) dáva zreteľne najavo, že nemôže ísť o dokazovanie v plnom rozsahu. Konštantná judikatúra súdov zakotvuje, že subjekt domáhajúci sa vydania predbežného opatrenia musí osvedčiť dôvody na jeho vydanie. Medzi osvedčením a dokázaním nejakej skutočnosti je rozdiel, ktorý odlišuje mieru zisťovania skutkového stavu pri vydávaní uznesenia o predbežnom opatrení. Dokazovanie pred rozhodnutím o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia nie je dokazovaním v rozsahu vyžadovanom v základnom konaní. To je pojmovo vylúčené. Osvedčovanie na rozdiel od dokazovania znamená, že súd prostredníctvom označených dôkazov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia. Pri ich zisťovaní neprihliada a ani nemusí prihliadať na všetky procesné formality, ako je to pri riadnom procesnom dokazovaní. Výsledkom takéhoto postupu je, že osvedčované skutočnosti sa súdu, so zreteľom na všetky okolnosti prípadu javia ako nanajvýš vysoko pravdepodobné.“

1.4 V nadväznosti na uvedené okresný súd v odôvodnení odvolaním napadnutého uznesenia uviedol, že z obsahu spisu nemal nepochybne osvedčené žalobkyňou tvrdené skutočnosti. Uviedol, že vykonal lustráciu v Registri obyvateľov SR, z ktorej vyplýva, že žalobkyňa má okrem trvalého pobytu registrovaný aj prechodný pobyt na adrese F. XXXX/XX, K. R., čo môže vyvolať otázky týkajúce sa skutočného bydliska žalobkyne. Okresný súd tiež nepovažoval za preukázané tvrdené skutočnosti o imobilnosti žalobkyne a tvrdenia, že nemá inú možnosť pripojiť sa na iný odber vody. Konštatoval, že v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia žalobkyňa len uviedla, že na pozemku žalovanej sa nachádza spoločná studňa, pričom z prehlásenia žalovanej vyplýva, že ide o studňu vo výlučnom vlastníctve žalovanej, ktorá na základe dobrej vôle umožnila žalobkyňi čerpanie vody. Na preukázanie svojich tvrdení žalobkyňa nepredložila žiadny dôkaz (napr. vyjadrenie obce, čestné prehlásenie susedov, fotodokumentáciu, resp. akýkoľvek dôkaz preukazujúci dohodu medzi žalobkyňou a žalovanou o užívaní studne). Na základe uvedeného sa okresný súd zaoberal otázkou proporcionality. Návrh žalobkyne na nariadenie neodkladného opatrenia bez osvedčenia tvrdených skutočností sa okresnému súdu javil ako príliš zaťažujúci žalovanú nad nevyhnutný rozsah. Konštatoval, že nie je možné nariadiť také

neodkladné opatrenie, ktorým by došlo k neprimeranému zásahu do vlastníckeho práva žalovanej. Nariadenie neodkladného opatrenia v navrhovanom znení a navyše s účinkami dosiahnutia trvalej úpravy pomerov, by tak bolo výrazným narušením princípu proporcionality. V nadväznosti na uvedené okresný súd v odôvodnení odvolaním napadnutého uznesenia uviedol, že navrhovateľ neodkladného opatrenia musí tiež preukázať, že uložením povinnosti alebo obmedzenia vo forme nariadenia neodkladného opatrenia je možné objektívne dosiahnuť ochranu, ktorej sa domáha (princíp efektívnosti). Podľa názoru okresného súdu žalobkyňa v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia neunesla dôkazné bremeno, keď neosvedčila ani pravdepodobnosť svojho nároku. Žalobkyňa svoj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia neoprela o také skutočnosti, ktoré by boli spôsobilé preukázať nevyhnutnosť potreby nariadenia neodkladného opatrenia. Na základe uvedeného dospel okresný súd k záveru, že návrhu žalobkyne na nariadenie neodkladného opatrenia nie je možné vyhovieť, pretože žalobkyňa súdu nepredložila žiadnu listinu, ktorá by preukazovala pravdepodobnosť nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana, preto okresný súd návrh žalobkyne na nariadenie neodkladného opatrenia ako nedôvodný zamietol. O trovách konania okresný súd rozhodol podľa ust. § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP tak, že žalobkyne náhradu trov konania nepriznáva, pričom uviedol, že žalobkyňa v konaní nemala žiadny úspech, a preto by mala mať žalovaná v zmysle ust. § 255 ods. 1 CSP nárok na náhradu trov konania. V tomto konaní jej však žiadne trovy konania nevznikli, ani jej vzniknúť nemohli, preto súd právo na náhradu trov konania žalovanej nepriznal. V uvedenej súvislosti okresný súd poukázal v odôvodnení odvolaním napadnutého uznesenia na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/14/2018 z 28.02.2018, kde najvyšší súd uviedol: „Ak podľa obsahu spisu strane žiadne trovy nevznikli, je v súlade s čl. 17 základných princípov CSP (procesná ekonómia) rozhodnúť tak, že sa jej náhrada trov konania nepriznáva.“

2. Proti predmetnému uzneseniu súdu prvej inštancie sa žalobkyňa odvolala a v odvolaní uviedla, že proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie podáva podľa ust. § 365 ods. 1 písm. d), f) a h) CSP odvolanie, pretože konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, pretože súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a tiež preto, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalobkyňa v odvolaní uviedla, že v podanom návrhu na nariadenia neodkladného opatrenia uviedla a preukázala, že je výlučnou vlastníčkou nehnuteľností zapísaných na LV č. XXX pre okres B., obec L., katastrálne územie L. pod A - majetková podstata ako C-KN parcela č. XXX o výmere 218 m², zastavaná plocha a nádvorie a stavba súpisné č. XX, postavená na pozemku C-KN parc. č. XXX, rodinný dom. V tomto rodinnom dome býva spolu so svojou dcérou E. F., ktorá sa o ňu osobne stará z dôvodu, že je imobilná a vyžaduje celodennú starostlivosť. Žalobkyňa v odvolaní ďalej uviedla, že pokiaľ súd prvej inštancie ako jeden z dôvodov pre zamietnutie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia uviedol, že nemá nepochybne preukázané tvrdené skutočnosti o imobilnosti žalobkyne a tvrdenia, že žalobkyňa nemá inú možnosť pripojiť sa na iný odber vody, tak k odvolaniu prikladá rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen zo dňa 01.12.2022, číslo: ZV1/KP/SOC/2022/46665-7, ktorým Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen vyhovel žiadosti, ktorú podala dňa 26.09.2022 pani E. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. XX, XXX XX L. (dcéra žalobkyne) a priznal jej s účinnosťou od 01.09.2022 peňažný príspevok za opatrovanie fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorou je pani F. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. XX, XXX XX L. (žalobkyňa). Žalobkyňa predložila ďalej súdu spolu s odvolaním aj komplexný posudok zo dňa 25.11.2022, číslo: ZV1/KP/SOC/2022/46686, podľa ktorého je miera jej funkčnej poruchy 60 % podľa prílohy č. 3, časť VIII.A, bod 1, písm. c) k zákonu č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, a preto je v zmysle § 2 ods. 3 zákona č. 447/2008 Z. z. fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím a rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen zo dňa 01.12.2022, číslo: ZV1/KP/SOC/2022/48427-3, ktorým bol žalobkyne priznaný peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich s hygienou alebo opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia, s účinnosťou od 01.11.2022. Žalobkyňa v odvolaní tiež uviedla, že je všeobecne známou skutočnosťou, že malé obce v okolí Zvolena nemajú vodovod a prístup ku kvalitnej pitnej vode, preto požiadala starostku obce L. o vydanie potvrdenia, podľa ktorého Obec L. nemá vybudovaný vodovod na pitnú vodu a domácnosti sú napojené na svoje vlastné studne. Pokiaľ súd prvej inštancie vykonal lustráciu v Registri obyvateľov SR, z ktorej vyplýva, že žalobkyňa má okrem trvalého pobytu registrovaný aj prechodný pobyt na adrese F. XXXX/XX, K. R., čo môže vyvolať otázky týkajúce sa skutočného bydliska žalobkyne, tak z predložených rozhodnutí ÚPSVaR Zvolen je zrejmé, že žalobkyňa sa vzhľadom na svoje ťažké zdravotné postihnutie a imobilnosť nedokáže samostatne presúvať, či zdržiavať sa na adrese prechodného pobytu bez pomoci inej fyzickej osoby a

jedinou fyzickou osobou, ktorá je ochotná jej poskytovať potrebnú starostlivosť a opateru je jej dcéra E. F.. Ako ďalší dôkaz žalobkyňa v odvolaní označila a spolu s odvolaním súdu predložila Dohodu o ukončení zmluvy o poskytovaní sociálnej služby č. 695/142/2-2017, podľa ktorej sa poskytovateľ a prijímateľ sociálnej služby dohodli na ukončení zmluvy o poskytovaní sociálnej služby č. 695/142/2-2017 zo dňa 05.06.2017 dohodou ku dňu 21.07.2022, pričom táto sociálna služba bola poskytovaná žalobkyni v Domove dôchodcov a Domove sociálnych služieb v Rimavskej Sobotě na F. XX, preto tam mala žalobkyňa evidovaný prechodný pobyt.

2.1 Žalobkyňa v odvolaní ďalej uviedla, že pokiaľ súd prvej inštancie odôvodnil zamietnutie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia tým, že v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia žalobkyňa len uviedla, že na pozemku žalovanej sa nachádza spoločná studňa, pričom z prehlásenia žalovanej vyplýva, že ide o studňu vo výlučnom vlastníctve žalovanej, ktorá na základe dobrej vôle umožnila žalobkyni čerpanie vody, tak sa jedná o spoločnú studňu na pôvodne spoločnom dvore, pričom túto studňu žalovaná ani nevybudovala, ani nevlasťní, len si ju prisvojuje a žalobkyňu bez prístupu k pitnej vode obmedzuje v užívaní jej nehnuteľnosti.

2.2 V uvedenej súvislosti poukázala žalobkyňa v odvolaní na to, že žalovaná v liste zo dňa 17.11.2022 označenom ako „Prehlásenie 17.11.2022 Štvrtok“ uviedla, že prehlasuje a svojim podpisom potvrdzuje, že viac neumožní A. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom L. XX, vlastníčke rodinného domu so súp. č. XX čerpanie vody zo studne nachádzajúcej sa na pozemku parc. č. XXX, zastavané plochy a nádvorie, ktorého je vlastníčkou, a to z dôvodu nedostatku vody v studni, kde jej bolo oznámené, že momentálne je meter vody a všetky okolité domy boli nútené robiť nové vrty studní pre nedostatok vody, čo jej bolo (nový vrt) vyčíslené na sumu 5.000,- Eur. Žalovaná v predmetnom prehlásení neuviedla, že je vlastníčkou tejto studne, preto sú závery súdu prvej inštancie podľa žalobkyne nesprávne.

2.3 V nadväznosti na uvedené žalobkyňa v odvolaní uviedla, že podmienkou pre nariadenie neodkladného opatrenia je potreba bezodkladnej úpravy pomerov. Z charakteru neodkladných opatrení vyplýva, že pred ich nariadením súd nemusí zisťovať všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre rozhodnutie vo veci samej a pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený pre dokazovanie. Súd sa obmedzí len na osvedčenie najzákladnejších skutočností, z ktorých možno vyvodit' potrebu bezodkladnej úpravy pomerov, pričom tieto skutočnosti musia byť takého charakteru, že ak by k bezodkladnej úprave pomerov nedošlo, mohlo by dôjsť k nezvratiteľnému následku alebo stavu, ktorý by bol zvrátiteľný len s neprimeraným úsilím a nákladmi, resp. len s veľkými obtiazami. V uvedenej súvislosti žalobkyňa v odvolaní zdôraznila, že je osobou vo veku 87 rokov, ťažko zdravotne postihnutou, odkázanou na pomoc inej fyzickej osoby pri všetkých úkonoch sebaobsluhy, z ktorých prevažná časť je zabezpečovaná na lôžku a ktorá vyžaduje zvýšené nároky na hygienu a spotrebu vody. Pokiaľ prístup k vode ako základnému predpokladu pre vedenie dôstojného života nemá nielen preto, že v obci nie je vybudovaný vodovod, ale predovšetkým preto, že jej je v prístupe ku studni ako jedinému zdroju pitnej vody zo strany žalovanej bránené, tak je úlohou súdu poskytnúť žalobkyni nevyhnutnú ochranu jej práv. Na základe uvedených skutočností žalobkyňa v odvolaní navrhla, aby odvolací súd odvolaním napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie podľa ust. § 388 CSP zmenil tak, že žalovanej ako výlučnej vlastníčke C-KN parcely č. XXX o výmere 422 m², zastavaná plocha a nádvorie uloží povinnosť strieť uloženie čerpadla do studne a čerpanie vody zo studne žalobkyňou a prizná žalobkyni náhradu trov odvolacieho konania, alebo aby odvolaním napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie podľa ust. § 389 ods. 1, písm. c) CSP zrušil.

3. Žalovaná sa k odvolaniu žalobkyne písomne nevyjadrila.

4. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalobkyne v rozsahu a z dôvodov daných ust. § 379 a ust. § 380 CSP, bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 385 ods. 1 CSP (a contrario) a odvolaním napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie podľa ust. § 388 CSP zmenil tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

5. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti záverov súdu prvej inštancie z hľadiska odvolacích dôvodov uplatnených žalobkyňou v odvolaní v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. d), písm. f) a písm. h) CSP.

6. Podľa § 324 ods. 1 CSP, pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

7. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

8. Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

9. Podľa § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

10. Podľa § 336 ods. 1 CSP, ak súd nariadi neodkladné opatrenie pred začatím konania, môže vo výroku uznesenia uložiť navrhovateľovi povinnosť podať v určitej lehote žalobu vo veci samej. Súd túto povinnosť neuloží najmä vtedy, ak je predpoklad, že neodkladným opatrením možno dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami.

11. Po prejednaní odvolania žalobkyne odvolací súd uvádza, že pokiaľ súd prvej inštancie v odôvodnení odvolaním napadnutého uznesenia konštatoval, že žalobkyňa žiadnym relevantným dôkazom neosvedčila tvrdenia uvádzané v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, a to tvrdenie o jej imobilnosti, o tom že nemá možnosť pripojiť sa iný zdroj vody, pričom lustráciou v registri obyvateľov súd prvej inštancie zistil, že žalobkyňa má okrem trvalého pobytu v obci L. č. XX registrovaný aj prechodný pobyt na adrese F. XXXX/XX, K. R., tak žalobkyňa potvrdením starostky obce L. osvedčila svoje tvrdenie uvádzané v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, že okrem studne na pozemku žalovanej nemá iný zdroj pitnej vody, pretože v obci L. nie je vybudovaný verejný vodovod na pitnú vodu, ďalej predložením komplexného posudku číslo ZV1/KP/SOC/2022/46686 zo dňa 25.11.2022 osvedčila, že je osobou ťažko zdravotne postihnutou, s ťažko narušenou mobilitou, odkázanou na pomoc inej fyzickej osoby a vyžadujúcou celodennú starostlivosť inej osoby (viď aj rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen z 01.12.2022, číslo ZV1/KP/SOC/2022/46665-7) a napokon predložením Dohody o ukončení zmluvy o poskytovaní sociálnej služby uzatvorenej medzi žalobkyňou a Domovom dôchodcov a Domovom sociálnych služieb, F. XX, K. R. zo dňa 21. 07. 2022 žalobkyňa osvedčila, že sa na adrese F. XXXX/XX, K. R. (kde mala nahlásený prechodný pobyt) nezdržiava a zdržiavala sa tam len v čase keď jej bola uvedeným zariadením na základe Dohody o poskytovaní sociálnej služby, poskytovaná sociálna služba. Uvedenými dôkazmi žalobkyňa závery súdu prvej inštancie odôvodňujúce zamietnutie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia prelomila, pričom nejde o dôkazy, ktoré by osvedčovali iný stav ako stav rozhodujúci v čase vydania rozhodnutia súdu prvej inštancie (§ 329 ods. 2 CSP). Pokiaľ však ide o trvanie neodkladného opatrenia, odvolací súd po prejednaní odvolania žalobkyne uvádza, že v uvedenom rozsahu sa možno plne stotožniť s názorom súdu prvej inštancie, (ktorý žalobkyňa podaným odvolaním žiadnym spôsobom neprelomila), že trvalá úprava pomerov vo forme nariadenia neodkladného opatrenia bez osvedčenia tvrdení žalobkyne ohľadom samotnej studne postavenej na pozemku žalovanej (konkrétne ide o tvrdenia žalobkyne, že ide o spoločnú studňu, z ktorej čerpajú vodu tak žalobkyňa ako aj žalovaná, pričom tento stav existoval už v čase právnych predchodcov žalobkyne a žalovanej) predstavuje neprimeraný zásah do vlastníckeho práva žalovanej a bola by výrazným narušením princípu proporcionality, na ktorý musí súd pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia okrem splnenia samotných predpokladov na nariadenie neodkladného opatrenia vyplývajúcich z ust. § 325 ods. 1 CSP, vždy prihliadať. Z uvedených dôvodov odvolací súd v rámci zmeny rozhodnutia súdu prvej inštancie podľa ust. § 388 CSP uložil žalobkyňi v zmysle ust. § 336 ods. 1 CSP povinnosť v lehote 30 dní od nadobudnutia právoplatnosti uznesenia o nariadení neodkladného opatrenia podať na príslušnom okresnom súde žalobu o určenie vecných práv k predmetnej studni postavenej na pozemku vo vlastníctve žalovanej, kde sa vykonaným dokazovaním ozrejmi a preukáže, tvrdenie ktorej zo strán sporu ohľadom studne možno považovať za zodpovedajúce stavu veci a preukázané; na účely nariadenia neodkladného opatrenia však postačuje zistenie, že žalobkyňa momentálne nemá iný zdroj pitnej vody a vzhľadom na svoj fyzický stav a s tým spojenú

odkázanosť na pomoc inej osoby, ani inú možnosť bývania, čím je odôvodnená potreba bezodkladnej úpravy pomerov s tým, že zásada proporcionality vo vzťahu k žalovanej je zachovaná, pretože nejde o úpravu pomerov trvalého charakteru, tak ako to v podanom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia požadovala žalobkyňa.

12. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 2 CSP (odvolací súd odvolaniu žalobkyne vyhovel len čiastočne, pretože neakceptoval z dôvodov uvedených v odôvodnení tohto uznesenia požiadavku žalobkyne na nariadenie neodkladného opatrenia predstavujúceho trvalú úpravu pomerov), tak ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

13. O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súde je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje a
- e) podpis.

(§ 127 ods. 1 CSP).

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Strany konania majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z. z.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa predchádzajúceho odseku neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie väd neodstráni vady, následkom neodstránenia väd dovolania je odmietnutie dovolania.